

2. Istraživanje uloge inozemnih ulagača rizičnog kapitala u zemljama u razvoju

Hana Milanov*

Sažetak

Rizični kapital (eng. venture capital) je odigrao važnu ulogu u Sjedinjenim Američkim Državama, koja se očitovala u podržavanju nastajanja i rasta inovativnih poduzeća te industrija u razvoju. Kao posljedica toga, većina današnje literature odiše primjerima iz iskustva zapadnih zemalja. Međutim, ulagači rizičnog kapitala počeli su se na Zapadu suočavati s prezasićenim domaćim tržištima te su, pridruživši se valu internacionalizacije, sve više počeli iskazivati interes za investicijske prilike u gospodarstvima u razvoju. Ovaj rad stoga daje pregled posebnosti i izazova s kojima se inozemni ulagači rizičnog kapitala suočavaju u ekonomijama u razvoju kroz diskusiju (1) broja, vrste i stadija prilika za investiranje, (2) mogućnosti izlaznih strategija iz istih, (3) te stanja pravnih okvira po pitanju intelektualnih autorskih prava, opće transparentnosti te državnih mjera i politike u ekonomijama u razvoju. Nakon općeg pregleda izazova s kojima se inozemni ulagač rizičnog kapitala suočava, ovaj rad donosi zaključke isticanjem razlika u ulogama koje takvi investitori imaju u ekonomijama u razvoju, a koje su posljedica raspravljenih posebnosti. Vjerujemo da će inozemni ulagač rizičnog kapitala (1) služiti kao selektivni mehanizam, identificirajući poduzeća s jakim potencijalom, (2) mehanizam za prijenos znanja, posebice po pitanju menadžerskih praksi, (3) te mehanizam umrežavanja, pomažući kako domaćim poduzećima da se internacionaliziraju, tako i inozemnim, u njihovoj potrazi za ulaskom na tržišta ekonomija u razvoju te identificiranju zdravih investicijskih prilika. Tek kad svi institucionalni okviri postanu pogodni za provođenje operacija i praksi inozemnog ulagača rizičnog kapitala, možemo očekivati vrstu investicija koju smo navikli vidjeti u SAD-u: investicije koje će podržavati "pravi" tip poduzetništva i inicirati poduzetničku kulturu koja predstavlja temelj za razvoj svake ekonomije.

Ključne riječi: rizični kapital, zemlje u razvoju

JEL klasifikacija: G24, M13, O19, O31

* *Hana Milanov, polaznica doktorskog studija, Kelley School of Business, Indiana University, Bloomington, IN, U.S.A.*